

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет іноземних мов

Шостий міжнародний
науковий форум

СУЧАСНА АНГЛІСТИКА:

ДО 85-РІЧЧЯ КАФЕДРИ АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Тези доповідей

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології**

**Шостий міжнародний
науковий форум**

**СУЧАСНА АНГЛІСТИКА:
ДО 85-РІЧЧЯ КАФЕДРИ АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Харків 2015

УДК 811.11 (063)
ББК 81.2 я 4
С 91

*Затверджено до друку Вченою Радою факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*

Протокол № 8 від 11 вересня 2015 р.

Головний редактор – В. О. Самохіна, докт. філол. наук, проф., академік
АН ВО України зав. кафедри англійської філології ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Заступник головного редактору: А. В. Легейда, канд. філол. наук, доц.
кафедри англійської філології.

Редакційна колегія:

А. М. Пшеничних, канд. філол. наук, доц.; О. Д. Нефьодова, канд. філол.
наук, доц.; Т. К. Варенко, канд. пед. наук, доц.; Ю. В. Матюхіна, канд. філол.
наук, доц.; В. В. Кукушкін, канд. філол. наук, доц.; М. В. Котов, канд. філол.
наук, доц.; викладачі І. А. Котова; Є. С. Найдіна; С. О. Тарасова; О. К. Лобова;
Я. Л. Ковалевська; Ю. В. Клименко; Ю. С. Скриннік; О. І. Легуцька.

**С 91 Шостий міжнародний науковий форум. Сучасна англістика: До 85-річчя
кафедри англійської філології. Тези доповідей / За ред. В. О. Самохіної. –
Х. : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2015. – 160 с.**

ISBN 966-404-197-1

Міжвузівський збірник присвячений проблемам вивчення германських
мов, а також актуальним питанням зарубіжної літератури та класичної
філології. Наукова проблематика збірника представлена різноманітністю
сучасних напрямків і парадигм: когнітивної лінгвістики, теорії дискурсу,
функціонально-комунікативної лінгвістики, лінгвокультурології, лінгводи-
дактики та лінгвістики тексту.

Для філологів, фахівців у галузі лінгвістики і методики викладання
германських та романських мов, зарубіжної літератури та класичної
філології, літературознавства, викладачів, здобувачів та аспірантів.

**УДК 811.11 (063)
ББК 81.2 я 4**

ISBN 966-404-197-1

© ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015
© Колектив авторів, 2015

як когнітивну і соціально-регулятивну. Причому в різних типах дискурсу переважаючим є той чи інший тип інформації.

Сказане дозволяє зробити висновок, що цінність фатичної метакомунікативної інформації визначається не на основі кількісного (когнітивного) аспекту інформації, який не є домінуючим для мови в цій функції, а на основі прагматично ціннісного параметра: інформація, передана в фатичній метакомунікації на стадіях встановлення, підтримки і розмикання мовленнєвого контакту, сприяє досягненню комунікативних цілей, а значить – є прагматично (комунікативно) цінною.

Література:

1. Урсул А.Д. Информация и мышление / А.Д. Урсул. – 1970. – М.: Знание, 1970. – 45 с. 2. Шеннон К.Э. Работы по теории информации и кибернетике / К.Э. Шеннон. – М.: Изд. иностр. лит. – 1963. – 820 с.

АРГУМЕНТАЦІЯ І СУГЕСТІЯ В КОГНІТИВНО-ДИСКУРСИВНОМУ ВИМІРІ

Мартинюк А.П., д.ф.н., проф. (м. Харків)

1. Проблеми виявлення лінгвальних «механізмів» мовленнєвого впливу, що регулюють як комунікативну, так і соціальну поведінку людини, протягом тривалого часу приваблюють лінгвістів. Проте, все ще не описані когнітивні механізми, що лежать у підґрунті таких базисних типів мовленнєвого впливу, як аргументація та сугестія, й не розмежовані засоби їх мовного/мовленнєвого втілення.

2. Аргументацію й сугестію слід інтерпретувати в термінах інструментальних стратегій, що корелюють з глобальною інтенціональною стратегією певного інституціонального типу дискурсу як лінгвокогнітивні операції втілення позалінгвальної мети діяльності суб'єкта цього дискурсу.

3. Розкриття природи лінгвокогнітивних операцій аргументації й сугестії стає можливим лише за умови розуміння процесу інтерпретації як концептуалізації. Концептуалізація описує інтерпретацію як процес інференційної природи, в якому мовні форми виконують роль «тригерів» цілого ряду когнітивних операцій із залученням широкого енциклопедичного знання інтерпретатора; продуктом цих операцій є наділення мовної форми смыслом «он-лайн» з урахуванням усіх параметрів ситуативного контексту дискурсу [2; 3; 4].

4. Термін «контекст» охоплює усі лінгвальні й екстралінгвальні чинники, які потенційно можуть вплинути на формування інференцій інтерпретатора. З метою систематизації параметрів ситуативного контексту дискурсу поділяємо його на перцептивний та психічний. Перцептивний контекст містить усю лінгвальну й екстралінгвальну інформацію, що поступає через сенсорні канали суб'єкта концептуалізації. Важливо підкреслити, що параметри перцептивного контексту можуть впливати на інференційні процеси, лише стаючи частиною психічного контексту дискурсу, тобто досвіду, набутого як в процесі соціалізації, так і безпосередньо в момент дискурсивної взаємодії. Психічний контекст включає не лише когнітивний вимір (знання), але й афективний вимір (емоційні переживання і оцінки) й формується за законами психічної діяльності людини під контролем норм і оцінок соціуму, й ширше – лінгвокультури [1, с. 434].

5. Гіпотетично когнітивний вимір психічного контексту дискурсу упорядкований на основі когнітивних структур пропозиційної природи (фреймів), так що інтерпретація уможливорюється активацією пропозицій (фреймів).

6. Для успішного здійснення аргументації потрібно, щоб інформація, виведена інтерпретатором з лінгвального й екстралінгвального перцептивного контексту, зводилася до інференції, яку схемно можна було б представити у вигляді пропозицій, поєднаних каузальним зв'язком, де одна дія або явище стає мотивом іншої дії або виникнення іншого явища. Наприклад: за цього політика варто проголосувати, оскільки він / його дії є корисними / вдалими /

моральними тощо. «Тригерами» таких інференцій можуть бути як мовні вирази, так і засоби будь якої іншої семіотичної системи, включені в перцептивний контекст дискурсу.

7. На відміну від аргументації, сугестія не може бути джерелом інференції, оскільки «діє» на межі свідомого й несвідомого. Сугестія пов'язана із особливим аранжуванням мовленнєвого потоку задля автоматизації уваги інтерпретатора (повтор, паралельні конструкції) або, навпаки, фокусуванні уваги на необхідній інформації (протиставлення).

Література:

1.Залевская А. А. Психолингвистические исследования. Слово. Текст : [избранные труды] / А. А. Залевская. – М. : Гнозис, 2005. – 543 с. 2. Fauconnier G. Conceptual projection and middle spaces [Electronic resource] / G. Fauconnier, M. Turner // Technical report 9401, Department of cognitive science. – San Diego : Un–ty of California, 1994. – Access : <http://www.cogsci.ucsd.edu/research/files/technical/9401.pdf>. 3. Lakoff G. Foreword / G. Lakoff, E. Sweetser // G. Fauconnier. Mental Spaces. – Cambridge : CambridgeUniversity Press, 1994. – P. ix – xvi. 4. Moore T. Understanding language: towards a post-Chomskyan linguistics / T. Moore, C. Carling. – London : Macmillan, 1982. – 225 p.

ТИПИ КОМУНІКАНТІВ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ДИСКУРСУ

Маслова Т. Б. (м. Київ)

У дихотомії персонального та інституційного дискурсів, яку запропонував російський дослідник В.І. Карасик, однією з класифікаційних ознак є учасники спілкування, які виступають або як особистості у всьому багатстві свого внутрішнього світу, або як представники певного соціального інституту (освіта, медицина, право тощо). Визначаючи науковий дискурс як взаємодію комунікантів в межах інституту науки з метою реалізації відповідних статусно-

Legeyda A.V.

THE PHENOMENON OF CODE-SWITCHING AS AN INTERACTION OF TWO CULTURES IN THE SCREEN ADAPTATION OF CLASSICAL LITERATURE FRAMEWORK 64

Legutska O. I.

LA EXPANSIÓN DE ANGLICISMOS EN EL IDIOMA ESPAÑOL 65

Липко І. П., Артеменко Т. М.

ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНІЦІАЛЬНИХ КОНСТАТИВІВ У ДІАЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ 67

Лобова О. К.

ЖАНРИ КОМІЧНОГО ІНСТИТУЦІЙНОГО ДИСКУРСУ 69

Лукашов А. Ю.

ВПЛИВ ЛІТЕРАТУРИ НА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ У РЕГІОНАЛЬНИХ ЛІТЕРАТУРАХ ІСПАНІЇ 71

Максименко Е. В.

МУЛЬТИМОДАЛЬНА ШАХМАТНА МЕТАФОРА В КРЕОЛІЗОВАНОМУ ТЕКСТЕ 73

Матюхіна Ю. В.

ВИМІР ЦІННОСТІ ІНФОРМАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ У ФАТИЧНОМУ СПІЛКУВАННІ 75

Мартинюк А.П.

АРГУМЕНТАЦІЯ І СУГЕСТІЯ В КОГНІТИВНО-ДИСКУРСИВНОМУ ВИМІРІ 77

Маслова Т. Б.

ТИПИ КОМУНІКАНТІВ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ДИСКУРСУ 79

Міщенко В. Я.

КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ: НАУКОВЕ ПОНЯТТЯ І НАУКОВИЙ КОНЦЕПТ 82

Морозова І. І.

ТИПОВА КОМУНІКАТИВНА ПОВЕДІНКА: ГЕНДЕРНИЙ ЧИННИК 84

Морозова О. І.

ВНЕСОК УЧЕНИХ КАФЕДРИ АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ХНУ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА У СТАНОВЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОЛІНГВІСТИКИ 86

Мотрохов А. И.

ОТРАЖЕНИЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЙ О СМЕРТИ В ДРЕВНЕЙ ЯПОНСКОЙ ПОЭЗИИ 88

Мусасва Р.

РІЗНОВИДИ КОМУНІКАТИВНОЇ СИТУАЦІЇ «БЕСІДА ДРУЗІВ» 89

Набокова І. Ю.

СУБКТЕГОРІЯ ТРАДИЦІЙНА ПЕРША ЛЕДІ РАДІАЛЬНОЇ КАТЕГОРІЇ ПЕРША ЛЕДІ (на матеріалі англосовітського політичного дискурсу ЗМІ) 91